

CHRONOLOGIE

DE FRANSE REVOLUTIE

Het maken van een eenvoudige tijdbalk kan leerlingen vaak helpen bij het begrijpen van de geschiedenis, maar wordt door veel leerlingen niet enthousiast ontvangen. Natuurlijk moeten leerlingen de belangrijkste jaartallen kennen, maar dat is vaak niet het doel. Leerlingen moeten bijvoorbeeld veranderingen zien, continuïteiten herkennen, door historische analogieën het heden kunnen verklaren of in ieder geval oorzaken en gevolgen zien. In de werkvorm 'Chronologie' gaan leerlingen met al deze zaken aan het werk en komt de eenvoudige tijdbalk tot leven.

De 'Chronologie' laat leerlingen:

- leren argumenteren en redeneren
- leren de dimensie tijd ervaren
- het nut van feitelijke kennis ervaren
- historisch denken

Onderwerp	De Verlichting en de Franse Revolutie
Activiteit	Leerlingen doorlopen verschillende rondes waarin ze uiteenlopende activiteiten moeten verrichten
Tijdsduur	De werkvorm duurt 50 minuten, inclusief nabespreken
Beginsituatie	Niveau: onderbouw havo/vwo In de klas is aandacht geweest voor de tijd van Pruiken en Revoluties
Instrueren	Wat: verschillende rondes doorlopen om nog een keer de Franse Revolutie en Verlichting te bestuderen Hoe: in tweetallen doorloop je verschillende rondes waarin je ontwikkelingen, afbeeldingen en bronnen op de juiste plek moet leggen Waarom: op deze manier herhaal je nog een keer de tijd van Pruiken en Revoluties
Uitvoeren	Leerlingen doen de activiteiten in tweetallen. De leerlingen krijgen een opdrachtenblad en een uitwerkblad (print deze op A3-formaat).
Nabespreken	Wat: wat heb je geleerd? Welke ontwikkelingen zie je? Hoe: hoe hebben jullie het gedaan? Wat deden jullie waardoor het goed ging? Waarom: zo krijg je nogmaals eens een idee van de hele Nederlandse Opstand Advies is om iedere ronde 10 minuten te laten duren en deze dan vervolgens gezamenlijk na te bespreken (dit om te voorkomen dat leerlingen gedurende het proces niet te herstellen fouten maken).

Literatuurverwijzingen:

- Havekes, H. (red.), *Geschiedenis doordacht: Actief Historisch Denken 2* (Boxmeer, 2005).
- Fisher, P. (red.), *Thinking Through History* (Londen, 2000).
- Vries, J. de (red.), *Actief Historisch Denken: Opdrachten voor activerend geschiedenisonderwijs* (Boxmeer, 2004).

Deze werkvorm is volledig tot stand gekomen om geschiedenisdocenten te inspireren activerende didactiek toe te passen in hun lessen. Mocht u van mening zijn dat in deze specifieke werkvorm content gebruikt is waarover u copyright beschikt, kunt u zich wenden tot de beheerder van de website.

CHRONOLOGIE

DE FRANSE REVOLUTIE

De achttiende eeuw kenmerkt zich door de verlichting, het verlicht absolutisme, de slavernij en het abolitionisme en de democratische revoluties. In deze werkvorm ga je proberen een overzicht te krijgen van de periode 1700 tot 1800. Doorloop de verschillende rondes die hieronder beschreven staan.

Ronde 1

Onderstaande gebeurtenissen vonden allemaal plaats in de vroegmoderne tijd, de periode 1700-1800. Plaats het nummer van de gebeurtenis op de juiste plek in de tijdbalk.

1. De privileges van de eerste en tweede stand werden met de Verklaring van de Rechten van de Mens en de Burger afgeschaft.
2. Om kennis onder het volk te laten verspreiden, nemen Diderot en d'Alembert het initiatief een algemene *Encyclopédie* samen te stellen;
3. De Verlichte denker Montesquieu komt in dit jaar met een boek waarin hij schrijft hoe mensen het beste kunnen samenleven.
4. Er komt een officiële grondwet in Frankrijk, waarmee Frankrijk veranderde van een absolute monarchie in een constitutionele monarchie.
5. Lodewijk XVI wordt veroordeeld wegens landverraad en uiteindelijk met de guillotine gedood.
6. De Franse Staten-Generaal kwam op deze dag bijeen om te praten over de economische problemen van het land. Lodewijk XVI wilde de belastingen graag verhogen om de schatkist aan te vullen.
7. Na een hele heftige periode van de terreur, met tienduizenden slachtoffers, werd de leider van deze opstand uiteindelijk zelf door de guillotine gedood.
8. Lodewijk XIV wordt in Frankrijk tot koning gekroond. Hij ontwikkelde zich tot een absoluut vorst die zichzelf Zonnekoning gaat noemen.
9. Aan de vooravond van de Franse Revolutie was er veel ontevredenheid in Frankrijk. Veel Fransen waren vooral boos over de grote ongelijkheid in het land, veroorzaakt door de drie standen.

Ronde 2

Bij deze nieuwe periode horen ook enkele belangrijke personen. Hieronder staan enkele beschrijvingen. Plaats het nummer van de beschrijving bij de juiste persoon.

10. Hij geloofde net als zijn voorgangers erin dat hij zijn macht van God had gekregen en dat hij alleen aan hem verantwoording hoefde af te leggen. De economische tekorten die zijn luxe leven en de vele oorlogen die hij voerde kostte, zorgden voor kritiek onder de bevolking met zijn onthoofding als gevolg.
11. Deze Verlichte denker had een duidelijke mening over de macht van de koning. Hij vond dat de koning zijn macht niet van God had gekregen maar van het volk. Daarnaast vond hij dat mensen bij hun geboorte dezelfde politieke rechten hadden.
12. Na een staatsgreep gepleegd te hebben, lukte het hem naast Frankrijk ook Spanje en Nederland in bezit te krijgen. Maar zijn ambities reikten verder. Hij wilde heerser worden van

heel het Europese vasteland. In 1815 werd hij echter door een bondgenootschap van onder andere Rusland en Oostenrijk bij Leipzig verslagen.

13. Als vrouw van de Franse koning leefde zij in grote luxe en had ze nauwelijks contact met de bevolking. Toen haar werd verteld dat de lagere klassen geen brood konden kopen, zou ze gezegd hebben: 'laat hen dan cake eten'.
14. Onder zijn leiding gingen de jacobijnen verder met de Franse Revolutie, zelfs na de dood van Lodewijk XVI. Het leidde tot een extreme periode van terreur, waarbij vele tienduizenden Fransen kwamen te overlijden.

Ronde 3

Bij de periode 1700 tot 1800 horen verschillende kernbegrippen. Een aantal van die begrippen zijn opgenomen in de tijdbalk. Geef per kernbegrip aan:

- wat het begrip betekent
- bij welke persoon het begrip past (door een lijn te trekken)
- bij welke gebeurtenis het begrip past (door een lijn te trekken)

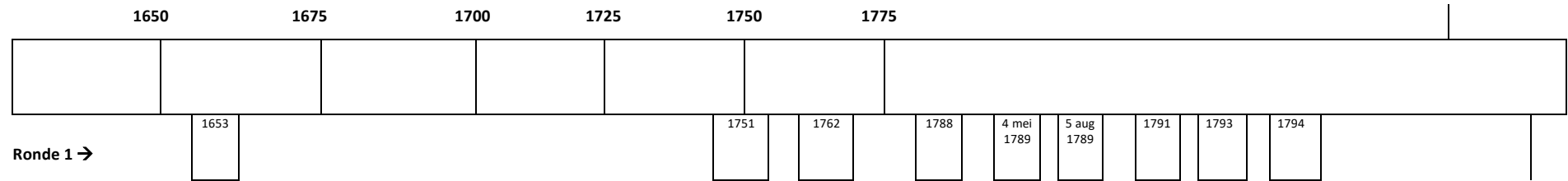
Ronde 4

In de achttiende eeuw zijn veel verschillende spotprenten getekend. Een aantal van die spotprenten zijn opgenomen in de tijdbalk. Iedere spotprent past goed bij één van de gebeurtenissen uit bron 1. Koppel iedere prent door een lijn te trekken naar de juiste gebeurtenis. Let op: je moet goed kunnen uitleggen waarom een prent bij een specifieke gebeurtenis past.

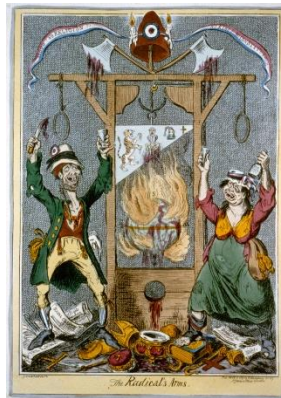

CHRONOLOGIE

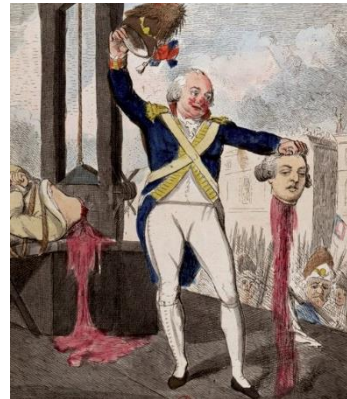
DE FRANSE REVOLUTIE

Ronde 1 →

'Door de radicalen staat de wereld in brand!'

'En nu is er gelijkheid'

'De derde stand wordt wakker'

← Ronde 4

'Drie vrouwen uit drie standen'

John Locke
1632-1704

Absolutisme

Marie Antoinette
van Oostenrijk
1755-1793

Verlichting

Maximilien
Robespierre 1758-
1794

Lodewijk XVI
1754-1793

Napoleon
Bonaparte
1769-1821

Jacobijnen

Fransen Revolutie

← Ronde 2

